

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 30. apríla 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica 2014/41/EÚ – Európsky vyšetrovací príkaz v trestných veciach – Zabezpečenie dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu – Podmienky vydania – Šifrovaná telekomunikačná služba – EncroChat – Nevyhnutnosť rozhodnutia sudcu – Použitie dôkazov získaných v rozpore s právom Únie“

Vo veci C-670/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Berlin (Krajinský súd Berlín, Nemecko) z 19. októbra 2022 a doručený Súdnemu dvoru 24. októbra 2022, v trestnom konaní proti:

M. N.,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda L. Bay Larsen, predsedovia komôr A. Prechal, K. Jürimäe (spravodajkyňa), C. Lycourgos, T. von Danwitz, Ž. Csehi a O. Spineanu-Matei, sudcovia M. Ilešič, J.-C. Bonichot, I. Jarukaitis, A. Kumin, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún a M. Gavalec,

generálna advokátka: T. Čapeta,

tajomník: D. Dittert, vedúci sekcie, a K. Hötzel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. júla 2023,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predniesli:

- Staatsanwaltschaft Berlin, v zastúpení: R. Pützhoven a J. Raupach, splnomocnení zástupcovia,
- M. N., v zastúpení: S. Conen, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, P. Busche a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,
- česká vláda, v zastúpení: L. Halajová, M. Smolek, a T. Suchá, splnomocnení zástupcovia,
- estónska vláda, v zastúpení: M. Kriisa, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: nemčina.

- Írsko, v zastúpení: M. Browne, Chief State Solicitor, M. A. Joyce a D. O'Reilly, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci: D. Fennelly, BL,
- španielska vláda, v zastúpení: A. Gavela Llopis a A. Pérez-Zurita Gutiérrez, splnomocnené zástupkyne,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. Bain a R. Bénard, B. Dourthe, B. Fodda a T. Stéhelin, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, splnomocnený zástupca,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman, A. Hanje a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- švédská vláda, v zastúpení: F.-L. Göransson a H. Shev, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Leupold, M. Wasmeier a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 26. októbra 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. c), článku 6 ods. 1 a článku 31 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. ES L 130, 2014, s. 1), ako aj zásady ekvivalencie a zásady efektivity.
- 2 Tento návrh bol podaný v trestnom konaní začatom proti M. N. a týka sa zákonnosti troch európskych vyšetrovacích príkazov, ktoré vydala Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (Generálna prokuratúra Frankfurt nad Mohanom, Nemecko) (ďalej len „Generálna prokuratúra vo Frankfurte“).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2002/58/ES

- 3 Článok 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovávanía osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 2002, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514), uvádza:

„Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice, ak také obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti a na zabránenie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávnené používanie elektronického komunikačného systému podľa článku 13 ods. 1 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 95/46/ES [z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355)]. ... Všetky opatrenia uvedené v tomto odseku musia byť v súlade so všeobecnými princípmi práva spoločenstva vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 a 2 [ZEÚ].“

Smernica 2014/41

- 4 Odôvodnenia 2, 5 až 8, 19 a 30 smernice 2014/41 znejú takto:

„(2) Podľa článku 82 ods. 1 [ZFEÚ] má byť justičná spolupráca v trestných veciach v [Európskej] [ú]nii založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a iných justičných rozhodnutí, ktorá sa od zasadnutia Európskej rady v Tampere 15. a 16. októbra 1999 všeobecne označuje ako základný kameň justičnej spolupráce v trestných veciach v rámci Únie.

...

(5) Od prijatia [rámcového rozhodnutia Rady 2003/577/SVV z 22. júla 2003 o vykonaní príkazu na zaistenie majetku alebo dôkazov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 196, 2003, s. 45, Mim. vyd. 19/006, s. 185)] a [rámcového rozhodnutia Rady 2008/978/SVV z 18. decembra 2008 o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov na účely získavania predmetov, dokumentov a údajov na použitie v konaniach v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 350, 2008, s. 72)] je zrejmé, že existujúci rámec zabezpečovania dôkazov je príliš neucelený a zložitý. Preto je potrebný nový prístup.

(6) V Štokholmskom programe prijatom Európskou radou 10. a 11. decembra 2009 Európska rada zvažila, že by sa malo pokračovať v tvorbe komplexného systému na získavanie dôkazov v prípadoch s cezhraničným rozmerom na základe zásady vzájomného uznávania. Európska rada uviedla, že existujúce nástroje v tejto oblasti predstavujú neucelený režim a je potrebný nový prístup založený na zásade vzájomného uznávania, ale aj zohľadnení pružnosti tradičného systému vzájomnej právnej pomoci. Európska rada preto vyzvala na vytvorenie

komplexného systému, ktorým by sa nahradili všetky súčasné nástroje v tejto oblasti vrátane rámcového rozhodnutia 2008/978/SVV a ktorý by sa podľa možností vzťahoval na všetky druhy dôkazov, obsahoval lehoty na vykonanie a čo najviac obmedzil dôvody odmietnutia.

- (7) Tento nový prístup sa zakladá na jedinom nástroji s názvom európsky vyšetrovací príkaz (ďalej len ‚EVP‘). EVP sa má vydávať na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v štáte vykonávajúcim EVP (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom zabezpečiť dôkazy. To zahŕňa aj získavanie dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe vykonávajúceho orgánu.
- (8) EVP by mal mať horizontálnu pôsobnosť, a preto by sa mal uplatňovať na všetky vyšetrovacie opatrenia, ktorých cieľom je získanie dôkazov. Zriadenie spoločného vyšetrovacieho tímu a získavanie dôkazov takýmto tímom si však vyžaduje osobitné normy, ktoré je lepšie upraviť samostatne. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie tejto smernice, by sa preto na tento druh vyšetrovacieho opatrenia mali naďalej uplatňovať existujúce nástroje.

...

- (19) Základom vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Únii je vzájomná dôvera a domnienka, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie, a konkrétne základné práva. Táto domnienka je však vyvrátiteľná. Preto ak existujú podstatné dôvody domnievať sa, že vykonanie vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v EVP by viedlo k porušeniu základných práv a že vykonávajúci štát by si nesplnil svoje povinnosti týkajúce sa ochrany základných práv uznaných v charte [základných práv Európskej únie (ďalej len ‚Charta‘)], výkon EVP by sa mal odmietnuť.

...

- (30) Možnosti spolupráce podľa tejto smernice o odpočúvaní telekomunikačnej prevádzky by sa nemali obmedzovať na obsah telekomunikačnej prevádzky, ale mohli by sa vzťahovať aj na zhromažďovanie prevádzkových údajov a lokalizačných údajov spojených s takouto telekomunikačnou prevádzkou, čo by príslušným orgánom umožňovalo vydávať EVP na účel získavania menej rušivých údajov o telekomunikačnej prevádzke. EVP vydaný na získanie prevádzkových údajov a lokalizačných údajov týkajúcich sa minulej telekomunikačnej prevádzky by sa mal vybaviť v rámci všeobecného režimu týkajúceho sa vykonania EVP a môže sa v závislosti od vnútroštátneho právneho poriadku vykonávajúceho štátu považovať za invazívne vyšetrovacie opatrenie.“

- 5 Pod názvom „Európsky vyšetrovací príkaz a povinnosť vykonať ho“, článok 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Európsky vyšetrovací príkaz (EVP) je justičné rozhodnutie, ktoré vydal alebo overil justičný orgán členského štátu (ďalej len ‚vydávajúci štát‘) na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.

EVP sa môže vydať aj na účely získania dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu.

2. Členské štáty vykonávajú EVP na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s touto smernicou.“

6 V článku 2 uvedenej smernice, nazvanom „Vymedzenie pojmov“, sa uvádza:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

c) ‚vydávajúci orgán‘ je:

- i) sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor príslušný konať v dotknutej veci, alebo
- ii) akýkoľvek iný príslušný orgán určený vydávajúcim štátom, ktorý v príslušnej veci plní funkciu vyšetrovacieho orgánu v trestnom konaní a má v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom právomoc nariadiť zabezpečenie dôkazov. Okrem toho predtým, ako sa EVP zašle vykonávajúcemu orgánu, a po preskúmaní, či spĺňa podmienky na vydanie EVP podľa tejto smernice, a to najmä podmienky stanovené v článku 6 ods. 1, overí ho sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor vo vydávajúcom štáte. Ak EVP overil justičný orgán, možno na účely zaslania EVP považovať aj tento orgán za vydávajúci orgán;

d) ‚vykonávajúci orgán‘ je orgán, ktorý má v súlade s touto smernicou a postupmi platnými v podobnom vnútroštátnom prípade právomoc uznať EVP a zabezpečiť jeho vykonanie. Takéto postupy si môžu vyžadovať schválenie súdom vo vykonávajúcom štáte, ak sa tak ustanovuje v jeho vnútroštátnom právnom poriadku.“

7 Článok 4 tej istej smernice s názvom „Druhy konaní, pre ktoré sa môže vydať EVP“ uvádza:

„EVP sa môže vydať:

- a) v súvislosti s trestným konaním, ktoré začal justičný orgán alebo ktoré sa pred ním môže začať pre trestný čin podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu;

...“

8 Článok 6 smernice 2014/41 s názvom „Podmienky vydania a zaslania EVP“ uvádza:

„1. Vydávajúci orgán môže vydať EVP, len ak sú splnené tieto podmienky:

- a) vydanie EVP je pri zohľadnení práv podozrivej alebo obvinenej osoby nevyhnutné a primerané na účely konania uvedeného v článku 4 a
- b) vyšetrovacie opatrenie (opatrenia) uvedené v EVP by sa mohlo (mohli) za rovnakých podmienok nariadiť v podobnom vnútroštátnom prípade.

2. Podmienky uvedené v odseku 1 posúdi vydávajúci orgán v každom jednotlivom prípade.

3. Ak má vykonávajúci orgán dôvod domnievať sa, že neboli splnené podmienky uvedené v odseku 1, môže sa poradiť s vydávajúcim orgánom o potrebe vykonať EVP. Po tejto porade môže vydávajúci orgán rozhodnúť, že vezme EVP späť.“

9 Článok 14 tohto článku s názvom „Opravné prostriedky“ znie takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby boli proti vyšetrovacím opatreniam uvedeným v EVP dostupné opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.

...

7. Vydávajúci štát zohľadní skutočnosť, že sa opravnému prostriedku proti uznaniu alebo vykonaniu EVP vyhovel, v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom. Bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne procesné predpisy, členské štáty zabezpečia, aby sa pri posudzovaní dôkazov získaných prostredníctvom EVP v trestnom konaní vo vydávajúcom štáte dodržiavali práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie.“

10 Článok 30 uvedenej smernice s názvom „Odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky s technickou pomocou iného členského štátu“ uvádza:

„1. EVP sa môže vydať na účely odpočúvania telekomunikačnej prevádzky v členskom štáte, ktorého technická pomoc je potrebná.

...

7. Ak má na to vydávajúci orgán osobitný dôvod, môže pri vydávaní EVP uvedeného v odseku 1 alebo počas odpočúvania požiadať aj o prepis, dekódovanie alebo dešifrovanie záznamu, ak s tým vykonávajúci orgán súhlasí.

8. Náklady vyplývajúce z uplatňovania tohto článku sa znášajú v súlade s článkom 21, a to s výnimkou nákladov vyplývajúcich z prepisu, dekódovania a dešifrovania odpočúvanej telekomunikačnej prevádzky, ktoré znáša vydávajúci štát.“

11 Článok 31 tej istej smernice s názvom „Informovanie členského štátu, v ktorom sa nachádza odpočúvaná osoba, a ktorého technická pomoc nie je potrebná“ uvádza:

„1. Ak na účely vykonania vyšetrovacieho opatrenia povolí príslušný orgán určitého členského štátu odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky (ďalej len ‚odpočúvajúci členský štát‘) a komunikačná adresa odpočúvanej osoby, určenej v príkaze na odpočúvanie, sa používa na území iného členského štátu (ďalej len ‚informovaný členský štát‘), ktorého technická pomoc nie je potrebná na účely vykonania odpočúvania, odpočúvajúci členský štát informuje príslušný orgán informovaného členského štátu o odpočúvaní:

- a) pred odpočúvaním v prípadoch, keď je príslušnému orgánu odpočúvajúceho členského štátu pri nariadení odpočúvania známe, že odpočúvaná osoba sa nachádza alebo sa bude nachádzať na území informovaného členského štátu;
- b) počas odpočúvania alebo po jeho vykonaní, a to bezodkladne po tom, ako sa dozvie, že odpočúvaná osoba sa počas odpočúvania nachádza alebo nachádzala na území informovaného členského štátu.

2. Na informovanie uvedené v odseku 1 sa využije formulár uvedený v prílohe C.

3. Ak by sa odpočúvanie nepovolilo v podobnom vnútroštátnom prípade, príslušný orgán informovaných členských štátov môže bezodkladne a najneskôr do 96 hodín po informovaní uvedenom v odseku 1 informovať príslušný orgán odpočúvajúceho členského štátu o tom:

- a) že odpočúvanie sa nesmie vykonať alebo sa musí ukončiť a
- b) v prípade potreby sa žiadny materiál, ktorý sa získal odpočúvaním počas pobytu odpočúvanej osoby na jeho území nemôže použiť alebo sa môže použiť len za podmienok, ktoré určí. Príslušný orgán informovaného členského štátu informuje príslušný orgán odpočúvajúceho členského štátu o dôvodoch týchto podmienok.

...“

- 12 Článok 33 smernice 2014/41 s názvom „Oznámenia“ vymenúva v odseku 1 informácie, ktoré treba oznámiť a dať k dispozícii všetkým členským štátom a Európskej justičnej sieti (EJS), ktorá bola vytvorená Jednotnou akciou Rady 98/428/SVV z 29. júna 1998, ktorá bola prijatá Radou na základe článku K.3 [EÚ], ktorou sa vytvorila Európska súdna sieť (Ú. v. ES L 191, 1998, s. 4; Mim. vyd. 19/001, s. 91).

Nemecké právo

- 13 Odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky na účely trestného konania upravuje Strafprozessordnung (StPO) (Trestný poriadok) (ďalej len „StPO“).
- 14 Ustanovenie § 100a ods. 1 prvá a tretia veta StPO umožňuje, v uvedenom poradí, monitorovanie prebiehajúcej telekomunikačnej prevádzky formou „klasického“ monitorovania telekomunikačnej prevádzky, sledovanie prebiehajúcej telekomunikačnej prevádzky prostredníctvom inštalácie špionážneho softvéru na koncových zariadeniach („odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky pri zdroji“) a odňatie záznamu komunikácie, ktorá sa uskutočnila a bola uložená na koncovom zariadení už pred vydaním uznesenia Landgericht (krajinský súd), ktorým bolo nariadené dotknuté opatrenie („obmedzená online prehliadka“). Podľa § 100b StPO je možné prečítať všetky údaje uložené na koncovom zariadení („online prehliadka“).
- 15 Všetky tieto opatrenia predpokladajú existenciu konkrétneho podozrenia zo spáchania trestného činu, pričom kategória uvedených trestných činov sa obmedzuje na určité skutky, ktoré sú uvedené v § 100a ods. 2 a § 100b ods. 2 StPO.
- 16 Podľa § 100e ods. 1 a 2 StPO môže uvedené opatrenia nariadiť príslušný Landgericht (krajinský súd) len na návrh dotknutej prokuratúry. V tejto súvislosti v súlade s § 100e ods. 2 StPO a spojením s § 74a ods. 4 Gerichtsverfassungsgesetz (GVG) (zákon o organizácii súdov) z 12. septembra 1950 (BGBl. 1950 I, s. 455), patrí online prehliadka do výlučnej pôsobnosti osobitnej komory tohto Landgericht (krajinský súd).
- 17 Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (IRG) (zákon o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach) z 23. decembra 1982 (BGBl. 1982 I, p. 2071), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „IRG“) výslovne neurčuje orgán, ktorý by bol príslušný na vydanie rozhodnutí o európskom vyšetrovacom príkaze. S odkazom na § 161 StPO môže teda prokuratúra počas vyšetrovania pred vznesením obvinenia prijať európsky vyšetrovací príkaz týkajúci sa sledovania telekomunikačnej prevádzky v zahraničí.

- 18 Ustanovenie § 91g ods. 6 IRG, ktorým sa preberá článok 31 smernice 2014/41 do nemeckého práva, uvádza, že príslušný orgán, ktorému členský štát oznámi svoj zámer vykonať opatrenie odpočúvania na nemeckom území, musí zakázať vykonanie tohto opatrenia alebo použitie zachytených údajov najneskôr do 96 hodín, alebo podmieniť použitie týchto údajov splnením podmienok, ak uvedené opatrenie nie je v porovnateľnom prípade povolené na vnútroštátnej úrovni. IRG však nespresňuje, či sa má toto opatrenie oznámiť príslušnému Landgericht (krajinský súd), alebo príslušnej prokuratúre. § 92 IRG upravuje len miestnu príslušnosť príslušného orgánu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 19 V rámci vyšetrovania vedeného francúzskymi orgánmi sa ukázalo, že obvinené osoby používali šifrované mobilné telefóny, ktoré fungovali na základe licencie nazvanej „EncroChat“, na páchanie trestných činov súvisiacich najmä s obchodovaním s omamnými látkami. Tieto mobilné telefóny umožňovali pomocou špeciálneho softvéru a pozmeneného zariadenia uskutočňovať prostredníctvom servera nainštalovaného v Roubaix (Francúzsko) šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia (end-to-end), ktorú nie je možné zachytiť tradičnými vyšetrovacími metódami (ďalej len „služba EncroChat“).
- 20 Na základe povolenia sudcu sa francúzskej polícii podarilo zabezpečiť kópie údajov z tohto servera v rokoch 2018 a 2019. Tieto údaje umožnili spoločnému vyšetrovaciemu tímu vrátane holandských odborníkov vyvinúť trójskeho koňa. Tento program bol na jar 2020, s povolením Tribunal correctionnel de Lille (Trestný súd Lille, Francúzsko), nahratý na uvedený server a z neho prostredníctvom simulovanej aktualizácie nainštalovaný na koncové zariadenia. Uvedený program sa dotkol 32 477 používateľov, celkom 66 134 užívateľov so zaplatenou službou, nachádzajúcich sa v 122 krajinách, z nich okolo 4 600 v Nemecku.
- 21 Zástupcovia Bundeskriminalamt (Spolkový úrad kriminálnej polície, Nemecko) (ďalej len „BKA“) a Generálnej prokuratúry vo Frankfurte, ako aj zástupcovia najmä francúzskych, holandských orgánov a orgánov Spojeného kráľovstva sa 9. marca 2020 zúčastnili na videokonferencii organizovanej Agentúrou Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust). Počas tejto konferencie zástupcovia francúzskych a holandských orgánov informovali zástupcov orgánov ostatných členských štátov o vyšetrovaní, ktoré vedú proti spoločnosti, ktorá prevádzkuje šifrované mobilné telefóny, a o opatrení na odpočúvanie údajov, ktoré plánujú uskutočniť, vrátane údajov pochádzajúcich z mobilných telefónov, ktoré sa nachádzajú mimo francúzskeho územia. Zástupcovia nemeckých orgánov prejavili záujem o údaje nemeckých používateľov.
- 22 V oznámení z 13. marca 2020 BKA oznámil začatie vyšetrovania proti neznámemu súboru používateľov služby EncroChat pre údajný organizovaný obchod s omamnými látkami v nie malom množstve a založenie zločineckej skupiny. BKA odôvodnil začatie tohto vyšetrovania tým, že vysvetlil, že využívanie služby EncroChat ako také umožnilo dospieť k podozreniu zo spáchania závažných trestných činov, najmä organizovaného obchodovania s omamnými látkami.
- 23 Na základe tohto oznámenia začala Generálna prokuratúra vo Frankfurte 20. marca 2020 pod poznámkou „Urgent“ vyšetrovanie proti X (ďalej len „konanie proti neznámemu páchatelovi“).

- 24 Dňa 27. marca 2020 dostal BKA prostredníctvom bezpečného systému výmeny informácií Agentúry Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) s názvom „Secure Information Exchange Newtork Application“ (SIENA) správu, ktorú spoločný vyšetrovací tím zaslal policajným orgánom členských štátov, ktoré sa zaujímajú o údaje služby EncroChat. Príslušné orgány týchto členských štátov boli požiadané, aby písomne potvrdili, že boli informované o metódach používaných na zber údajov z mobilných telefónov nachádzajúcich sa na ich území. Mali tiež zaručiť, aby boli údaje poskytnuté najprv, v zásade, len na prevádzkové účely a boli použité v prebiehajúcich vyšetrovacích konaniach až po schválení zo strany členských štátov nadnárodného vyšetrovacieho tímu. Podľa vnútroštátneho súdu BKA po dohode s Generálnou prokuratúrou vo Frankfurte zaslal požadované potvrdenia.
- 25 Od 3. apríla do 28. júna 2020 BKA nahliadal do údajov, ktoré sa každý deň ukladali na serveri Europolu a týkali sa mobilných telefónov používaných v Nemecku.
- 26 Dňa 2. júna 2020 Generálna prokuratúra vo Frankfurte v rámci konania proti neznámemu páchatelovi požiadala francúzske orgány prostredníctvom prvého európskeho vyšetrovacieho príkazu o povolenie používať údaje pochádzajúce zo služby EncroChat, bez obmedzenia v trestnom konaní. Svoju žiadosť odôvodnila tým, že Europol informoval BKA, že veľký počet veľmi závažných trestných činov, najmä dovoz a obchodovanie s omamnými látkami v nie malom množstve, bol spáchaný v Nemecku prostredníctvom mobilných telefónov vybavených touto službou, a že osoby, ktoré doteraz neboli identifikované, sú podozrivé z plánovania a páchania veľmi závažných trestných činov v Nemecku s použitím šifrovanej komunikácie.
- 27 Na základe tejto žiadosti Tribunal correctionnel de Lille (Trestný súd Lille) povolil poskytnutie a použitie údajov z mobilných telefónov vybavených službou EncroChat, patriacich nemeckým používateľom v súdnom konaní. Doplňujúce údaje boli následne poskytnuté na základe dvoch doplňujúcich európskych vyšetrovacích príkazov, a to z 9. septembra 2020 a 2. júla 2021 (ďalej, spoločne s európskym vyšetrovacím príkazom z 2. júna 2020, len „európske vyšetrovacie príkazy“).
- 28 Generálna prokuratúra vo Frankfurte následne vylúčila z konania proti neznámemu páchatelovi na osobitné konania vyšetrovanie vedené proti niektorým používateľom vrátane M. N. a postúpila ich miestne príslušným prokuratúram. Práve v tomto rámci sa Landgericht Berlin (Krajinský súd Berlín, Nemecko), ktorý je vnútroštátnym súdom, pýta na zákonnosť európskych vyšetrovacích príkazov z hľadiska smernice 2014/41.
- 29 Prvým súborom troch otázok sa tento súd snaží zistiť, ktorý orgán bol príslušným orgánom na vydanie európskych vyšetrovacích príkazov.
- 30 V tejto súvislosti v uznesení z 2. marca 2022, vydanom vo veci 5 StR 457/21 (DE:BGH:2022:020322B5STRT457.21.0), Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) rozhodol, že Generálna prokuratúra vo Frankfurte, ktorá vedie vyšetrovanie v rámci konania proti neznámemu páchatelovi, mala právomoc na vydanie európskych vyšetrovacích príkazov týkajúcich sa poskytnutia dôkazov (ďalej len „uznesenie Spolkového súdneho dvora z 2. marca 2022“). Vnútroštátny súd s týmto výkladom nesúhlasí. Prikláňa sa k názoru, že v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice 2014/41 v spojení s jej článkom 2 písm. c) mohol európsky vyšetrovací príkaz vydať len súdny orgán.
- 31 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd odvoláva na rozsudky z 2. marca 2021, Prokuratuur (Podmienky prístupu k údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií) (C-746/18, EU:C:2021:152), a zo 16. decembra 2021, Specializirana prokuratura (Údaje o prenose dát

a o polohe) (C-724/19, EU:C:2021:1020). Konkrétne sa opiera o úvahy, ktoré Súdny dvor v judikatúre vychádzajúcej z týchto rozsudkov venoval výkladu článku 15 ods. 1 smernice 2002/58 z hľadiska základných práv vyplývajúcich z článkov 7, 8 a 11 Charty. Podľa tohto súdu možno uvedenú judikatúru uplatniť na výklad článku 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41.

- 32 Prístup nemeckých vyšetrovacích orgánov k údajom služby EncroChat prostredníctvom európskych vyšetrovacích príkazov musí podliehať kritériám, ktoré sú analogické ku kritériám, ktoré upravujú prístup k údajom uchovávaným podľa článku 15 ods. 1 smernice 2002/58. Skutočnosť, že údaje tejto služby neboli uchovávané prevádzkovateľom telekomunikačnej služby na základe príkazu vydaného v správnom konaní, ale boli ihneď zhromaždené francúzskymi vyšetrovacími orgánmi, neodôvodňuje odlišné riešenie. Naopak, táto skutočnosť zhoršila zásah do základných práv dotknutých osôb.
- 33 Okrem toho z článku 2 písm. c) smernice 2014/41 vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz na účely trestného stíhania by mal bez ohľadu na vnútroštátne pravidlá právomoci v porovnateľnej situácii na vnútroštátnej úrovni vždy prijať súd, ktorý nerozhoduje o konkrétnych vyšetrovacích opatreniach, ak si posúdenie proporcionality stanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) tejto smernice vyžaduje komplexné zváženie dotknutých záujmov a týka sa závažných zásahov do základných práv.
- 34 Druhý a tretí súbor otázok položených vnútroštátnym súdom sa týka hmotnoprávnych podmienok, ktorým podlieha vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu.
- 35 Tento súd sa v prvom rade domnieva, že európsky vyšetrovací príkaz, ktorým sa žiada o prístup k údajom pochádzajúcim z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky na účely trestného stíhania, spĺňa podmienky nevyhnutnosti a proporcionality stanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41 len vtedy, ak existuje voči každej dotknutej osobe domnienka o účasti na závažnej trestnej činnosti založená na konkrétnych skutočnostiach.
- 36 Uvedený súd v tejto súvislosti nesúhlasí so záverom uvedeným v uznesení Spolkového súdneho dvora z 2. marca 2022, podľa ktorého by na prijatie európskych vyšetrovacích príkazov postačovala jednoduchá a nešpecifikovaná domnienka spáchania viacerých trestných činov. Svoje pochybnosti zakladá na judikatúre Súdneho dvora týkajúcej sa zákonnosti uchovávanía údajov, konkrétne posúdení týkajúcich sa proporcionality, v zmysle článku 15 ods. 1 smernice 2002/58, a dovoľáva sa v tomto ohľade rozsudkov z 2. marca 2021, Prokuratuur (Podmienky prístupu k údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií) (C-746/18, EU:C:2021:152, body 39, 40 a 50), ako aj z 5. apríla 2022, Commissioner of An Garda Síochána a i. (C-140/20, EU:C:2022:258, bod 44). V tejto súvislosti nemožno tvrdiť, že ochrana základných práv dotknutých osôb je v rámci vnútroštátneho konania dostatočne zaručená vnútroštátnymi pravidlami trestného konania.
- 37 Otázka proporcionality európskeho vyšetrovacieho príkazu vyvoláva u vnútroštátneho súdu tiež otázky z hľadiska práva na spravodlivý proces zaručeného v článku 47 druhom odseku Charty a článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950. Toto právo vyžaduje, aby mal účastník súdneho konania skutočnú možnosť predložiť svoje pripomienky k dôkazu. To platí najmä vtedy, keď dôkazy pochádzajú z technickej oblasti, v ktorej príslušný súd a účastník konania nemajú odborné znalosti.

- 38 V druhom rade vnútroštátny súd pripomína, že podľa článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 vydávajúcí orgán musí preskúmať opatrenie uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze z hľadiska vnútroštátneho práva.
- 39 V uznesení Spolkového súdneho dvora z 2. marca 2022 však tento súd dospel k záveru, že toto ustanovenie nie je uplatniteľné v spore vo veci samej. Uvedené ustanovenie sa týka len európskeho vyšetrovacieho príkazu určeného na účely získania dôkazov, ktorý sa ešte má vykonať. Nie je totiž uplatniteľné na európsky vyšetrovací príkaz, ktorého jediným účelom je poskytnutie už zhromaždených dôkazov. Preskúmanie opatrenia podľa vnútroštátneho práva by preto bolo zbytočné.
- 40 Vnútroštátny súd sa naopak domnieva, že vydávajúcí orgán európskeho vyšetrovacieho príkazu musí z hľadiska vnútroštátneho práva v tomto prípade preskúmať vyšetrovacie opatrenie, na základe ktorého došlo k zhromažďovaniu údajov. Inými slovami, tento orgán si môže prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu vyžiadať dôkazné prostriedky zhromaždené vo vykonávajúcim štáte len vtedy, ak by vyšetrovacie opatrenie, prostredníctvom ktorého boli tieto dôkazné prostriedky zhromaždené, bolo vo vydávajúcim štáte v porovnateľnej vnútroštátnej situácii prípustné.
- 41 Štvrtý súbor otázok, ktoré položil vnútroštátny súd, sa týka výkladu článku 31 smernice 2014/41.
- 42 Tento súd sa domnieva, že ak chce členský štát odpočúvať telekomunikačnú prevádzku medzi osobami, ktoré sa nachádzajú na nemeckom území, musí v súlade s týmto článkom oznámiť plánované odpočúvanie príslušnému nemeckému orgánu pred začatím vykonania opatrenia, alebo hneď, ako sa dozvie o mieste, kde sa tieto osoby nachádzajú.
- 43 V uznesení Spolkového súdneho dvora z 2. marca 2022 tento súd spochybnil, že by opatrenie spočívajúce v získaní francúzskych údajov predstavovalo „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice 2014/41. Vnútroštátny súd má opačný názor. Domnieva sa, že francúzske vyšetrovacie orgány mali pred vykonaním opatrenia na infiltráciu nemeckých mobilných telefónov vybavených službou EncroChat toto opatrenie oznámiť príslušnému nemeckému orgánu.
- 44 Hoci nemecká právna úprava určuje miestnu príslušnosť tohto orgánu, nespresňuje, či sa takéto oznámenie má adresovať Landgericht (krajinský súd), alebo dotknutej prokuratúre. V tejto súvislosti existuje rozpor v nemeckej judikatúre a právnej náuke. Vnútroštátny súd by sa prikláňal k výkladu pojmu „príslušný orgán“ uvedenému v článku 31 ods. 1 smernice 2014/41 v tom zmysle, že môže označovať len orgán, ktorý nie je viazaný pokynmi a ktorý nemá záujem o údaje na účely vyšetrovania, teda súd.
- 45 V prípade cezhraničných opatrení vykonávaných na úrovni územia Únie, ktoré sa vykonávajú súčasne v záujme viacerých členských štátov, sú totiž pojem „európsky vyšetrovací príkaz“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice 2014/41 a pojem „informovanie“ uvedený v článku 31 tejto smernice vo veľkej miere zameniteľné. V dôsledku toho by sa mala podporovať harmonizácia právomocí orgánov zodpovedných za tieto opatrenia.
- 46 Vnútroštátny súd sa tiež pýta na cieľ ochrany suverenity členských štátov sledovaný článkom 31 smernice 2014/41, vzhľadom na mimoriadne veľkú citlivosť utajeného zásahu do telekomunikačnej prevádzky.

- 47 Piaty súbor položených otázok sa týka dôsledkov prípadného porušenia práva Únie vzhľadom na zásady ekvivalencie a efektivity.
- 48 Vnútroštátny súd uvádza, že vnútroštátne rozhodnutia, ktoré boli vydané v súvislosti s údajmi pochádzajúcimi z využívania služby EncroChat, vychádzajú zo zásady na jednej strane, že tieto údaje možno využiť, a na druhej strane, že ak je možné predpokladať porušenia práva Únie, treba napriek tomu uprednostniť trestné stíhanie vzhľadom na závažnosť trestných činov zistených na základe uvedených údajov.
- 49 Tento súd však vyjadruje pochybnosti, pokiaľ ide o súlad tohto prístupu s právom Únie, najmä so zásadami ekvivalencie a efektivity.
- 50 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, uvedený súd uvádza, že podľa nemeckých pravidiel trestného konania sú údaje získané prostredníctvom opatrenia na odpočúvanie telefonických rozhovorov prijatého v rozpore s právomocou vyhradenou súdu v danej oblasti a pri neexistencii konkrétneho podozrenia zo spáchania jedného z vymenovaných trestných činov nepoužiteľné.
- 51 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, z rozsudku z 2. marca 2021, Prokuratuur (Podmienky prístupu k údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií) (C-746/18, EU:C:2021:152, bod 43), vyplýva, že cieľ zabrániť tomu, aby nezákonne získané informácie a dôkazy neprimerane nepoškodili osobu podozrivú zo spáchania trestných činov, možno dosiahnuť nielen zákazom použitia takýchto informácií a dôkazov, ale aj zohľadnením ich protiprávnej povahy pri hodnotení dôkazov alebo pri určovaní trestu.
- 52 Podľa vnútroštátneho súdu zákaz použitia týchto dôkazov vyplýva priamo zo zásady efektivity práva Únie. Tento zákaz sa uplatňuje v spore vo veci samej, keďže všeobecná zásada práva na spravodlivý proces bola z viacerých hľadísk porušená, a to najmä tým, že údaje požadované v európskych vyšetrovacích príkazoch nemohol overiť technický expert z dôvodu kvalifikácie „secret défense“, ktorú na údaje uplatnili francúzske orgány.
- 53 Okrem toho vnútroštátny súd vyvodil z rozsudkov zo 6. októbra 2020, La Quadrature du Net a i. (C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 141), z 2. marca 2021, Prokuratuur (Podmienky prístupu k údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií) (C-746/18, EU:C:2021:152, bod 50), ako aj z 5. apríla 2022, Commissioner of An Garda Síochána a i. (C-140/20, EU:C:2022:258, bod 65), že cieľ spočívajúci v boji proti závažnej trestnej činnosti nemôže odôvodniť všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov. Takéto nezákonne a bezdôvodne uchovávané údaje by mali byť vyňaté z následného prístupu orgánov činných v trestnom konaní, a to aj v prípade, ak by mali v konkrétnom prípade slúžiť na objasnenie závažných skutkov.
- 54 Za týchto podmienok Landgericht Berlin (Krajinský súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. O výklade pojmu ‚vydávajúci orgán‘ podľa článku 6 ods. 1 v spojení s článkom 2 písm. c) smernice 2014/41:
- a) Musí európsky vyšetrovací príkaz na získanie dôkazných prostriedkov, ktoré sa už nachádzajú vo vykonávajúcom štáte (v tomto prípade vo Francúzsku), vydať sudca, ak by podľa právneho poriadku vydávajúceho štátu (v tomto prípade Nemecka) v porovnateľnej vnútroštátnej situácii musel zabezpečenie predmetných dôkazov nariadiť sudca?

- b) Platí to subsidiárne aspoň v prípade, ak vykonávajúci štát vykonal predmetné opatrenie na území vydávajúceho štátu s cieľom následne poskytnúť údaje získané odpočúvaním vyšetrovacím orgánom, ktoré majú záujem o tieto údaje, vo vydávajúcom štáte na účely trestného stíhania?
  - c) Musí európsky vyšetrovací príkaz na získanie dôkazných prostriedkov, bez ohľadu na vnútroštátne predpisy vydávajúceho štátu týkajúce sa právomoci, vydať sudca (resp. nezávislý orgán, ktorý nie je orgánom činným v trestnom konaní) vždy, keď sa toto opatrenie týka závažných zásahov do najvýznamnejších základných práv?
2. O výklade článku 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41:
- a) Bráni článok 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41 vydaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie údajov z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, ktoré sú už dostupné vo vykonávajúcom štáte (Francúzsko) – najmä údajov o prenose dát a polohe, ako aj záznamov obsahu komunikácie –, ak sa odpočúvanie, ktoré uskutočnil vykonávajúci štát, vzťahovalo na všetkých používateľov pripojenia v rámci komunikačnej služby, prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu sa žiada o poskytnutie údajov týkajúcich sa všetkých pripojení používaných na území vydávajúceho štátu a v čase nariadenia a uskutočnenia opatrenia spočívajúceho v odpočúvaní ani v čase vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu neboli známe konkrétne okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že títo jednotliví používatelia sa dopustili závažných trestných činov?
  - b) Bráni článok 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41 takému európskemu vyšetrovaciemu príkazu, ak integritu údajov získaných prostredníctvom opatrenia spočívajúceho v odpočúvaní nemožno overiť z dôvodu, že orgány vo vykonávajúcom štáte ich v celom rozsahu utajujú?
3. O výklade článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41:
- a) Bráni článok 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 vydaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie telekomunikačných údajov, ktoré sú už dostupné vo vykonávajúcom štáte (Francúzsko), ak by opatrenie spočívajúce v odpočúvaní, ktoré vydal vykonávajúci štát a na základe ktorého boli tieto údaje získané, bolo podľa právneho poriadku vydávajúceho štátu (Nemecko) v porovnateľnej vnútroštátnej situácii neprípustné?
  - b) Subsidiárne: Platí to v každom prípade vtedy, keď vykonávajúci štát uskutočnil odpočúvanie na území vydávajúceho štátu a v jeho záujme?
4. O výklade článku 31 ods. 1 a 3 smernice 2014/41:
- a) Predstavuje opatrenie na získanie údajov o prenose dát, polohe a komunikácii internetovej komunikačnej služby, ktoré je spojené s infiltráciou koncových zariadení, odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky v zmysle článku 31 smernice 2014/41?
  - b) Musí sa informácia podľa článku 31 ods. 1 smernice 2014/41 vždy adresovať sudcovi, alebo platí to aspoň v prípade, ak by opatrenie, ktoré plánuje odpočúvajúci štát (Francúzsko), podľa právneho poriadku informovaného štátu (Nemecko) v porovnateľnej vnútroštátnej situácii mohol nariadiť len sudca?
  - c) Pokiaľ článok 31 smernice 2014/41 slúži aj na individuálnu ochranu dotknutých používateľov telekomunikačnej služby, vzťahuje sa táto ochrana aj na použitie údajov na účely trestného stíhania v informovanom štáte (Nemecko), a je prípadne tento účel rovnocenný ďalšiemu účelu, ktorý spočíva v ochrane suverenity informovaného členského štátu?
5. Právne následky získania dôkazov v rozpore s právom Únie:

- a) Môže v prípade, že boli dôkazné prostriedky získané prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý je v rozpore s právom Únie, priamo zo zásady efektivity, ktorá platí v práve Únie, vyplynúť zákaz použitia dôkazov?
- b) Vyplýva v prípade, ak boli dôkazné prostriedky získané prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý je v rozpore s právom Únie, zo zásady ekvivalencie, ktorá platí v práve Únie, zákaz použitia dôkazov, ak by sa opatrenie, na základe ktorého boli vo vykonávajúcim štáte získané dôkazy, v porovnateľnej vnútroštátnej situácii vo vydávajúcim štáte nemohlo nariadiť a dôkazy získané prostredníctvom takého protiprávneho vnútroštátneho opatrenia by sa podľa právneho poriadku vydávajúceho štátu nemohli použiť?
- c) Je v rozpore s právom Únie, najmä so zásadou efektivity, ak sa použitie dôkazných prostriedkov, ktoré boli práve z dôvodu chýbajúceho podozrenia zo spáchania trestného činu získané v rozpore s právom Únie, v trestnom konaní v rámci zvažovania záujmov odôvodní závažnosťou skutkov, ktoré boli po prvý raz zistené vyhodnotením týchto dôkazných prostriedkov?
- d) Subsidiárne: Vyplýva z práva Únie, najmä zo zásady efektivity, že porušenia práva Únie pri získavaní dôkazných prostriedkov vo vnútroštátnom trestnom konaní nesmú zostať ani v prípade závažných trestných činov úplne bez dôsledkov, a preto sa musia zohľadniť v prospech obvineného aspoň na úrovni hodnotenia dôkazov alebo určovania výšky trestu?“

Konanie na Súdnom dvore

- 55 Vnútroštátny súd požiadal o prejednanie tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania v skrátanom konaní podľa článku 105 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 56 Na podporu svojho návrhu uvádza, že spor vo veci samej sa musí prejednať s mimoriadnou naliehavosťou. Hoci totiž vnútroštátny zatykač vydaný proti M. N. nie je v súčasnosti vykonaný, predĺženie konania, ktorému by sa dalo vyhnúť a ktoré možno pripísať štátu, by mohlo viesť k zrušeniu tohto zatykača. Rozhodnutie Súdneho dvora sa okrem toho týka mnohých podobných prebiehajúcich konaní.
- 57 V článku 105 ods. 1 rokovacieho poriadku sa stanovuje, že predseda Súdneho dvora na návrh vnútroštátneho súdu, alebo výnimočne i bez návrhu, ak si povaha veci vyžaduje jej prejednanie bez zbytočného odkladu, môže po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta rozhodnúť, že o návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa rozhodne v skrátanom konaní, odchylné od ustanovení tohto rokovacieho poriadku.
- 58 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že takéto skrátané konanie predstavuje procesný nástroj určený na riešenie mimoriadne naliehavej situácie (rozsudok z 21. decembra 2021, Randstad Italia, C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 37 a citovaná judikatúra).
- 59 V prejednávanej veci predseda Súdneho dvora 16. novembra 2022, po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta, rozhodol o zamietnutí návrhu uvedeného v bode 55 tohto rozsudku.
- 60 Keďže po prvé M. N. nie je predmetom opatrenia spojeného s odňatím slobody, okolnosť, že vnútroštátny súd je povinný vynaložiť všetko úsilie na zabezpečenie rýchleho rozhodnutia vo veci samej, sama osebe totiž nepostačuje na odôvodnenie použitia skrátaného konania podľa článku 105 ods. 1 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle uznesenia predsedu Súdneho dvora

zo 7. októbra 2013, Rabal Cañas, C-392/13, EU:C:2013:877, bod 15, a z 20. septembra 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 a C-509/18, EU:C:2018:766, bod 13, ako aj rozsudok z 13. júla 2023, Ferrovienord, C-363/21 a C-364/21, EU:C:2023:563, bod 46).

- 61 Po druhej dôležitosť otázok alebo skutočnosť, že položené otázky sa potenciálne týkajú veľkého počtu osôb alebo právnych situácií, nepredstavujú samy osebe dôvody zakladajúce mimoriadnu naliehavosť, ktorá je pritom nevyhnutná na odôvodnenie skráteného konania [uznesenie predsedu Súdneho dvora z 21. septembra 2004, Parlament/Rada, C-317/04, EU:C:2004:834, bod 11, a rozsudok z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 30].
- 62 Predseda Súdneho dvora však rozhodol o prednostnom prejednaní tejto veci na základe článku 53 ods. 3 rokovacieho poriadku.

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 63 Staatsanwaltschaft Berlin (Prokuratúra Berlín, Nemecko) a viaceré vlády, ktoré Súdnemu dvoru predložili pripomienky tvrdia, že niektoré otázky sú neprípustné, keďže sú v podstate buď hypotetické alebo príliš všeobecné, alebo sa týkajú posúdenia skutkových okolností alebo vnútroštátnej právnej úpravy.
- 64 Podľa ustálenej judikatúry prislúcha v rámci konania zavedeného článkom 267 ZFEÚ výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vo veci koná a musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitné črty konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na účely vyhlásenia svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1981, Foglia, 244/80, EU:C:1981:302, point 15). V dôsledku toho, ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok z 20. septembra 2022, VD a SR, C-339/20 a C-397/20, EU:C:2022:703, bod 56).
- 65 Odmietnuť rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, ktorú položil vnútroštátny súd, možno len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijaký vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, keď Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, bod 61, ako aj z 20. septembra 2022, VD a SR, C-339/20 a C-397/20, EU:C:2022:703, bod 57).
- 66 Je pravda, že v prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že niektoré obavy vnútroštátneho súdu skutočne vyplývajú z vnútroštátneho práva a že tento súd musí ešte niektoré skutkové okolnosti posúdiť.
- 67 Na jednej strane však z ustálenej judikatúry vyplýva, že vnútroštátne súdy môžu využiť možnosť obrátiť sa na Súdny dvor v ktoromkoľvek okamihu konania, ktorý považujú za vhodný. Vzhľadom na to je výber najvhodnejšieho času na polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru ich výlučnou právomocou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júla 2016, Ogňanov, C-614/14, EU:C:2016:514, bod 17 a citovanú judikatúru).

- 68 Na druhej strane treba konštatovať, že položené prejudiciálne otázky sa týkajú výkladu jasne určených ustanovení práva Únie, ktoré podľa uvedeného súdu podmieňujú rozhodnutie sporu vo veci samej. Za týchto okolností vzhľadom na to, že tvrdenia Prokuratúry Berlín a vlád, ktoré sú uvedené v bode 63 vyššie, nepostačujú na preukázanie toho, že je zjavné, že tento výklad nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, odpoveď Súdneho dvora na položené otázky sa zdá byť nevyhnutná na vyriešenie sporu vo veci samej.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 69 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 písm. c) a článok 6 ods. 1 smernice 2014/41 majú vykladať v tom zmysle, že európsky vyšetrovací príkaz na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, musí nevyhnutne prijať sudca, ak by mal podľa práva vydávajúceho štátu pôvodné zhromaždenie týchto dôkazov nariadiť sudca v čisto vnútroštátnom konaní vo vydávajúcom štáte.
- 70 Na úvod je dôležité poznamenať, že hoci článok 6 ods. 1 smernice 2014/41 pomáha vymedziť podmienky vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu, neurčuje povahu orgánu, ktorý môže takýto príkaz vydať.
- 71 V tejto súvislosti z článku 1 ods. 1 smernice 2014/41 vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz možno vydať v dvoch prípadoch. Na jednej strane sa takéto rozhodnutie môže týkať vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte s cieľom získať dôkazy, alebo na druhej strane získania dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, teda poskytnutia týchto dôkazov príslušným orgánom vydávajúceho štátu. Z tohto ustanovenia v každom prípade vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz musí byť vydaný alebo potvrdený „justičným orgánom“.
- 72 Pojem „justičný orgán“ použitý v tomto ustanovení však nie je definovaný. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v tomto kontexte treba článok 1 ods. 1 smernice 2014/41 vykladať v spojení s článkom 2 písm. c) tejto smernice, ktorý na účely tejto smernice definuje pojem „vydávajúci orgán“ [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2023, Staatsanwaltschaft Graz (Daňový úrad pre daňové trestné veci Düsseldorf), C-16/22, EU:C:2023:148, body 27 a 28].
- 73 V tejto súvislosti zo znenia článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice vyplýva, že toto ustanovenie výslovne stanovuje, že prokurátor patrí medzi orgány, ktoré sa podobne ako sudca, súd alebo vyšetrojúci sudca považujú za „vydávajúci orgán“. To isté ustanovenie podmieňuje kvalifikáciu ako „vydávajúceho orgánu“ jedinou podmienkou, a to, aby súd a osoby, ktoré vykonávajú funkciu sudcu, vyšetrojúceho sudcu alebo prokurátora, mali právomoc v dotknutej veci [rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, body 50 a 51].
- 74 Keďže podľa práva vydávajúceho štátu má prokurátor v čisto vnútroštátnej situácii tohto štátu právomoc nariadiť vyšetrovacie opatrenie na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné vnútroštátne orgány, na účely vydania vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, sa na tohto prokurátora vzťahuje

pojem „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) smernice 2014/41 [pozri analogicky rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 52].

- 75 Naopak, ak podľa práva vydávajúceho štátu prokurátor nemá právomoc nariadiť takéto opatrenie na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné vnútroštátne orgány – a teda najmä ak v čisto vnútroštátnej situácii musí byť takéto poskytnutie povolené sudcom z toho dôvodu, že vyvoláva závažné zásahy do základných práv dotknutej osoby – prokurátora nemožno považovať za príslušný vydávajúci orgán v zmysle tohto ustanovenia [pozri analogicky rozsudok zo 16. decembra 2021, Specializirana prokuratura (Údaje o prenose dát a o polohe), C-724/19, EU:C:2021:1020, bod 39].
- 76 V prejednávanej veci nemecká vláda tvrdí, že § 100e ods. 6 bod 1 StPO umožňuje na vnútroštátnej úrovni poskytnutie dôkazov jedného vyšetrovacieho orgánu inému vyšetrovaciemu orgánu. Okrem toho tento právny základ, odlišný od právneho základu použitého na prvotné zhromažďovanie údajov, nevyžaduje, aby takéto poskytnutie povolil súd. Je úlohou vnútroštátneho súdu, ktorý má jediný právomoc vykladať vnútroštátne právo, aby určil, či ide o takýto prípad.
- 77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce dôvody treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice 2014/41 sa majú vykladať v tom zmysle, že európsky vyšetrovací príkaz na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, nemusí nevyhnutne prijať sudca, ak podľa práva vydávajúceho štátu mal v čisto vnútroštátnom konaní tohto štátu nariadiť prvotné zhromaždenie týchto dôkazov sudca, ale prokurátor má právomoc nariadiť poskytnutie uvedených dôkazov.

O druhej a tretej otázke

- 78 Podľa ustálenej judikatúry v rámci spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom zakotvanej v článku 267 ZFEÚ prislúcha Súdny dvor poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorá mu bola predložená. Z tohto pohľadu Súdny dvor prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené. V tejto súvislosti mu prináleží zo všetkých skutočností, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu, zistiť ustanovenia práva Únie, ktoré si so zreteľom na predmet sporu vyžadujú výklad (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 1984, Haug-Adrion, 251/83, EU:C:1984:397, bod 9, ako aj z 18. mája 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ a i., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19, EU:C:2021:393, bod 131).
- 79 V tejto súvislosti treba poznamenať, že európske vyšetrovacie príkazy, o ktoré ide v spore vo veci samej, sa týkajú toho, že Generálna prokuratúra vo Frankfurtě získala od francúzskych vyšetrovacích orgánov údaje zozbierané z mobilných telefónov vybavených službou EncroChat, ktoré používali nemeckí používatelia. Tieto údaje uvedené orgány zhromaždili po získaní povolenia francúzskeho súdu.
- 80 Situácia, o ktorú ide v druhej a tretej prejudiciálnej otázke, sa teda týka, ako to vyplýva aj zo znenia týchto otázok, výlučne druhého prípadu uvedeného v článku 1 ods. 1 smernice 2014/41, a to vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu na účely poskytnutia dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu.

- 81 V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že svojou druhou a treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta na hmotnoprávne podmienky vydania takéhoto európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) a b) smernice 2014/41, v osobitnom kontexte, v ktorom orgány členského štátu zhromaždili údaje z mobilných telefónov, ktoré vďaka osobitnému softvéru a pozmenenému vybaveniu umožňujú šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia.
- 82 Svojou druhou otázkou písm. a) sa teda tento súd pýta, či na to, aby boli splnené požiadavky nevyhnutnosti a proporcionality stanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41, musí vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, podliehať najmä existencii konkrétnych okolností nasvedčujúcich spáchaniu závažného trestného činu vo vzťahu ku každej dotknutej osobe v čase, keď bol tento európsky vyšetrovací príkaz vydaný, alebo či v tejto súvislosti môžu postačovať nepriame dôkazy o existencii viacerých trestných činov spáchaných ešte nezistenými osobami.
- 83 Svojou druhou otázkou písm. b) sa uvedený súd okrem toho pýta, či zásada proporcionality bráni z hľadiska práva na spravodlivý proces vydaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu, ak integritu údajov získaných opatrením na odpočúvanie nemožno overiť z dôvodu dôvernosti technického riešenia, ktoré umožnilo toto opatrenie, a ak stíhaný jednotlivец z tohto dôvodu nemusí byť schopný účinne sa vyjadriť k týmto údajom v neskoršom trestnom konaní.
- 84 Pokiaľ ide o článok 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41, vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou písm. a) a b) pýta, či – vo všeobecnosti, alebo aspoň vtedy, keď príslušné orgány vykonávajúceho štátu tieto údaje zhromaždili na území vydávajúceho štátu a v jeho záujme – vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu podlieha rovnakým hmotnoprávnym podmienkam, aké sa uplatňujú vo vydávajúcom štáte na zhromažďovanie týchto dôkazov v čisto vnútroštátnej situácii.
- 85 Za týchto podmienok treba konštatovať, že svojou druhou a treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či, a prípadne za akých podmienok, článok 6 ods. 1 smernice 2014/41 bráni tomu, aby prokurátor prijal európsky vyšetrovací príkaz, ktorý sa týka poskytnutia dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, ak boli tieto dôkazy získané po odpočúvaní, týmito orgánmi a na území vydávajúceho štátu, telekomunikačnej prevádzky všetkých používateľov mobilných telefónov, ktoré vďaka špeciálnemu softvéru a pozmenenému vybaveniu umožňujú šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia.
- 86 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľom smernice 2014/41 je, ako vyplýva z jej odôvodnení 5 až 8, nahradiť neucelený a zložitý rámec pre získavanie dôkazov v trestných veciach s cezhraničným rozmerom zavedením zjednodušeného a efektívnejšieho systému, ktorý je založený na jedinom nástroji nazvanom „európsky vyšetrovací príkaz“, a snaží sa zjednodušiť a urýchliť súdnu spoluprácu s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa vytýčeného pre Úniu, a to stať sa priestorom slobody, bezpečnosti a práva členských štátov založeným na vysokom stupni dôvery, ktorá má existovať medzi členskými štátmi [rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 39].
- 87 Podľa článku 6 ods. 1 a 2 smernice 2014/41 vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu podlieha splneniu dvoch kumulatívnych podmienok, ktorých splnenie overuje vydávajúci orgán. Na jednej strane podľa uvedeného článku 6 ods. 1 písm. a) musí tento orgán zabezpečiť, aby vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu bolo nevyhnutné a primerané na účely konania uvedeného v článku 4 tejto smernice, pričom sa zohľadnia práva podozrivej alebo obvinenej osoby. Na

druhej strane podľa uvedeného článku 6 ods. 1 písm. b) musí uvedený orgán overiť, či by vyšetrovacie opatrenie alebo opatrenia uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze mohli byť nariadené za rovnakých podmienok v podobnom vnútroštátnom prípade.

- 88 Článok 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41 tak vyžaduje, aby sa vykonalo overenie nevyhnutnosti a primeranosti vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu s odkazom na účely postupov uvedených v článku 4 tejto smernice. Tento posledný uvedený článok, ktorý určuje druhy konaní, pre ktoré možno vydať európsky vyšetrovací príkaz, v písmene a) stanovuje, že takýto príkaz sa môže vydať „v súvislosti s trestným konaním, ktoré začal justičný orgán alebo ktoré sa pred ním môže začať pre trestný čin podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu“. Keďže toto ustanovenie odkazuje na právo vydávajúceho štátu, nevyhnutnosť a primeranosť vydania takéhoto príkazu sa musí posúdiť výlučne vzhľadom na toto právo.
- 89 V tejto súvislosti treba vzhľadom na otázky položené vnútroštátnym súdom a uvedené v bodoch 82 a 83 vyššie spresniť, že na jednej strane článok 6 ods. 1 písm. a) smernice 2014/41 nevyžaduje, aby vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú príslušné orgány vykonávajúceho štátu v držbe, bolo nevyhnutne podmienené existenciou domnienky spáchania závažného trestného činu založenej na konkrétnych skutočnostiach, a to voči každej dotknutej osobe v čase vydania tohto európskeho vyšetrovacieho príkazu, ak takáto požiadavka nevyplýva z práva vydávajúceho štátu.
- 90 Na druhej strane toto ustanovenie nebráni vydaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu ani vtedy, keď integrita údajov získaných odpočúvaním nemôže byť overená z dôvodu dôvernosti technického postupu, ktorý umožnil toto opatrenie, za predpokladu, že právo na spravodlivý proces je zaručené v neskoršom trestnom konaní. Integritu poskytnutých dôkazov totiž možno v zásade posúdiť až v čase, keď príslušné orgány skutočne disponujú predmetnými dôkazmi, a nie vo fáze pred vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.
- 91 Zo znenia článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 a z rozlíšenia uvedeného v článku 1 ods. 1 tejto smernice, pripomenutého v bode 68 vyššie, potom vyplýva, že v prípade, ak „vyšetrovacie opatrenie uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze“ spočíva v získaní dôkazov, ktoré už majú príslušné orgány vykonávajúceho štátu v držbe, teda v poskytnutí týchto dôkazov príslušným orgánom vydávajúceho štátu, takéto rozhodnutie môže byť vydané len pod podmienkou, že takéto poskytnutie „by sa mohlo (mohli) za rovnakých podmienok nariadiť v podobnom vnútroštátnom prípade“.
- 92 Použitím pojmov „za rovnakých podmienok“ a „v podobnom vnútroštátnom prípade“ článok 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 podmieňuje určenie presných podmienok požadovaných na vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu len právom vydávajúceho štátu.
- 93 Z uvedeného vyplýva, že ak vydávajúci orgán chce získať dôkazy, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, tento orgán musí podmieniť európsky vyšetrovací príkaz dodržaním všetkých podmienok stanovených právnym poriadkom jeho vlastného členského štátu pre podobné vnútroštátne konanie.
- 94 To znamená, že zákonnosť európskeho vyšetrovacieho príkazu, o aký ide vo veci samej, týkajúceho sa poskytnutia údajov, ktoré majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu a ktoré môžu poskytnúť poznatky o komunikácii uskutočnenej používateľom mobilného telefónu, ktorý vďaka

špeciálnemu softvéru a pozmenenému vybaveniu umožňuje šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia, podlieha rovnakým podmienkam, ako sú podmienky, ktoré sa prípadne uplatňujú na poskytnutie takýchto údajov v čisto vnútroštátnej situácii vo vydávajúcom štáte.

- 95 V dôsledku toho, ak právo vydávajúceho štátu podmieňuje toto poskytnutie existenciou konkrétnych dôkazov o tom, že obvinená osoba spáchala závažné trestné činy, alebo prípustnosťou predmetných údajov ako dôkazu, prijatie európskeho vyšetrovacieho príkazu podlieha tým istým podmienkam.
- 96 Naproti tomu článok 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 nevyžaduje, a to ani v situácii, o akú ide v spore vo veci samej, kedy dotknuté údaje zhromaždili príslušné orgány vykonávajúceho štátu na území vydávajúceho štátu a v jeho záujme, aby vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, podliehalo rovnakým hmotnoprávnym podmienkam, aké sa uplatňujú vo vydávajúcom štáte, na zhromažďovanie týchto dôkazov.
- 97 Je pravda, že cieľom článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 2014/41 je zabrániť obchádzaniu pravidiel a záruk stanovených právom vydávajúceho štátu. V prejednávanej veci sa však nezdá, že by uvedené zhromažďovanie a poskytovanie takto zhromaždených dôkazov prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu malo za cieľ alebo následok takéto obchádzanie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 98 Okrem toho vzhľadom na neexistenciu akéhokoľvek pravidla v smernici 2014/41, ktoré by menilo režim uplatniteľný na európsky vyšetrovací príkaz pri poskytovaní dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, podľa miesta, kde boli tieto dôkazy zhromaždené, okolnosť, že v prejednávanej veci vykonávajúci štát vykonal toto zhromažďovanie na území vydávajúceho štátu a v jeho záujme, je v tejto súvislosti irelevantná.
- 99 Navyše treba pripomenúť, že najmä z odôvodnení 2, 6 a 19 smernice 2014/41 vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz je nástrojom justičnej spolupráce v trestných veciach uvedenej v článku 82 ods. 1 ZFEÚ, ktorá je založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí. Táto zásada, ktorá predstavuje „základný kameň“ súdnej spolupráce v trestných veciach, je sama osebe založená na vzájomnej dôvere, ako aj na vyvrátiteľnej domnienke, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie, a najmä základné práva [rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 40].
- 100 Z uvedeného vyplýva, že ak vydávajúci orgán chce prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu dosiahnuť poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, vydávajúci orgán nie je oprávnený overovať zákonnosť samostatného postupu, prostredníctvom ktorého vykonávajúci členský štát získal dôkazy, o ktorých poskytnutie vydávajúci orgán požiadal. Opačný výklad článku 6 ods. 1 tejto smernice by v praxi predovšetkým viedol k zložitejšiemu a menej efektívnemu systému, ktorý by škodil cieľu sledovanému uvedenou smernicou.
- 101 Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že smernica 2014/41 zaručuje súdnu kontrolu dodržiavania základných práv dotknutých osôb.

- 102 Na jednej strane článok 14 ods. 1 smernice 2014/41 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa na vyšetrovacie opatrenie, ktoré je predmetom európskeho vyšetrovacieho príkazu, uplatňovali opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné opravným prostriedkom dostupným v podobnom vnútroštátnom prípade. V tejto súvislosti prináleží príslušnému súdu preskúmať splnenie podmienok na vydanie takéhoto rozhodnutia, ktoré sú stanovené v článku 6 ods. 1 tejto smernice a pripomenuté v bodoch 87 až 95 vyššie.
- 103 Ak sa teda poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány iného členského štátu, ukáže ako neprimerané na účely trestných konaní vedených proti dotknutej osobe vo vydávajúcom štáte, napríklad z dôvodu závažnosti zásahu do základných práv tejto osoby, alebo bolo nariadené v rozpore s právnym režimom uplatniteľným na podobné vnútroštátne konanie, súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku proti európskemu vyšetrovaciemu príkazu nariaďujúcemu toto poskytnutie, by mal z toho vyvodiť dôsledky podľa vnútroštátneho práva.
- 104 Na druhej strane článok 14 ods. 7 smernice 2014/41 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa pri posudzovaní dôkazov, ktoré boli získané prostredníctvom tohto európskeho vyšetrovacieho príkazu, v trestnom konaní začatom vo vydávajúcom štáte dodržiavali práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie.
- 105 Pokiaľ ide konkrétne o právo na spravodlivé súdne konanie, treba najmä pripomenúť, že ak súd dospeje k záveru, že účastník konania nie je schopný účinne sa vyjadriť k dôkaznému prostriedku, ktorý môže mať podstatný vplyv na posúdenie skutkového stavu, musí konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces a vylúčiť tento dôkaz s cieľom zabrániť takémuto porušovaniu [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2021, Prokuratuur (Podmienky prístupu k údajom týkajúcim sa elektronických komunikácií), C-746/18, EU:C:2021:152, bod 44].
- 106 Vzhľadom na všetky predchádzajúce dôvody treba na druhú a tretiu otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 smernice 2014/41 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby prokurátor vydal európsky vyšetrovací príkaz, ktorého cieľom je poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, ak boli tieto dôkazy získané na území vydávajúceho štátu po odpočúvaní týmito orgánmi, telekomunikačnej prevádzky všetkých používateľov mobilných telefónov, ktoré vďaka špeciálnemu softvéru a pozmenenému vybaveniu umožňujú šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia, pokiaľ takéto rozhodnutie spĺňa všetky podmienky stanovené prípadne právom vydávajúceho štátu na poskytnutie takýchto dôkazov v čisto vnútornej situácii tohto štátu.

O štvrtej otázke písm. a) a b)

- 107 Štvrtou otázkou písm. a) a b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 31 smernice 2014/41 vykladať v tom zmysle, že opatrenie súvisiace s infiltráciou koncových zariadení, ktorého cieľom je získať údaje o prenose dát, polohe a komunikácii internetovej komunikačnej služby, predstavuje „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku, ktoré sa musí oznámiť sudcovi členského štátu, na území ktorého sa nachádza odpočúvaná osoba.
- 108 Článok 31 ods. 1 tejto smernice predpokladá situáciu, v ktorej príslušný orgán členského štátu povolil na účely vykonania vyšetrovacieho opatrenia odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky odpočúvanej osoby, ktorej komunikačná adresa sa používa na území iného členského štátu, ktorého technická pomoc nie je potrebná na vykonanie tohto odpočúvania. V takom prípade

musí prvý z týchto členských štátov, označovaný ako „odpočúvajúci členský štát“, oznámiť uvedené odpočúvanie príslušnému orgánu druhého z týchto členských štátov, označovaného ako „informovaný členský štát“.

- 109 V prvom rade, pokiaľ ide o pojem „telekomunikačná prevádzka“ použitý v tomto ustanovení, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry tak z potreby jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje v celej Únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. januára 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, bod 11, a z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 49].
- 110 Vzhľadom na to, že žiadne ustanovenie smernice 2014/41 neobsahuje definíciu pojmu „telekomunikačná prevádzka“, ktorý je použitý v článku 31 ods. 1 tejto smernice, ani výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť zmysel a rozsah tohto pojmu, treba konštatovať, že v súlade s metodikou pripomenutou v predchádzajúcom bode sa má toto ustanovenie v práve Únie vykladať autonómne a jednotne.
- 111 Po prvé, pokiaľ ide o znenie článku 31 ods. 1 smernice 2014/41, pojem „telekomunikačná prevádzka“ vo svojom bežnom zmysle odkazuje na všetky procesy prenosu informácií na diaľku.
- 112 Po druhé, pokiaľ ide o kontext, do ktorého patrí článok 31 ods. 1 smernice 2014/41, treba uviesť, že odsek 2 tohto článku stanovuje, že oznámenie uvedené v odseku 1 uvedeného článku sa uskutočňuje prostredníctvom formulára uvedeného v prílohe C k tejto smernici. Pod názvom „Cieľ odpočúvania“, v bode B, III táto príloha uvádza tak telefónne číslo, ako aj adresu internetového protokolu („IP adresa“) a aj e-mailovú adresu. Široké chápanie pojmu „telekomunikačná prevádzka“ navyše potvrdzuje článok 31 ods. 3 smernice 2014/41, ktorý bez rozdielu uvádza získaný „materiál“.
- 113 Po tretie, pokiaľ ide o cieľ článku 31 smernice 2014/41, z jej odôvodnenia 30 vyplýva, že možnosti spolupráce podľa tejto smernice o odpočúvaní telekomunikačnej prevádzky by sa nemali obmedzovať na obsah telekomunikačnej prevádzky, ale mohli by sa vzťahovať aj na zhromažďovanie prevádzkových údajov a lokalizačných údajov spojených s takouto telekomunikačnou prevádzkou.
- 114 Z uvedeného vyplýva, že infiltrácia do koncových zariadení, ktorej cieľom je získať údaje o komunikácii, ale aj údaje o prenose dát alebo polohe, z internetovej komunikačnej služby predstavuje „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice 2014/41.
- 115 V druhom rade, pokiaľ ide o orgán, ktorému sa má adresovať oznámenie uvedené v tomto článku, po prvé zo znenia článku 31 ods. 1 tejto smernice vyplýva, že normotvorca Únie sa uspokojil s odkazom na „príslušný orgán informovaného členského štátu“, bez spresnenia toho, či má mať tento orgán správnu alebo súdnu povahu, alebo aké má mať funkcie.
- 116 Po druhé treba tiež uviesť, že uvedený orgán nepatrí medzi informácie vymenované v článku 33 smernice 2014/41, ktoré mali členské štáty oznámiť Európskej komisii. Na druhej strane z formulára nachádzajúceho sa v prílohe C k tejto smernici, ktorý, ako je uvedené v bode 112

vyššie, treba použiť na oznámenie „odpočúvania telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle článku 31 ods. 1 uvedenej smernice, vyplýva, že jediným údajom, ktorý musí byť v tejto súvislosti uvedený na tomto formulári, je „informovaný členský štát“.

- 117 Z uvedeného vyplýva, že prináleží každému členskému štátu aby označil príslušný orgán na prijímanie oznámenia uvedeného v článku 31 ods. 1 smernice 2014/41. V prípade, že odpočúvajúci členský štát nie je schopný identifikovať príslušný orgán informovaného členského štátu, môže byť toto oznámenie zaslané ktorémukoľvek orgánu informovaného členského štátu, ktorý odpočúvajúci členský štát považuje za vhodný na tento účel.
- 118 V tejto súvislosti však treba spresniť, že príslušný orgán v zmysle článku 31 ods. 1 smernice 2014/41 môže podľa článku 31 ods. 3 tejto smernice okrem iného oznámiť, že odpočúvanie nemožno vykonať, alebo sa musí prerušiť v prípade, že odpočúvanie nie je povolené v podobnom vnútroštátnom prípade. Z toho vyplýva, že ak orgán, ktorý prijal oznámenie, nie je orgánom príslušným podľa práva informovaného členského štátu, tento prvý orgán musí na účely zabezpečenia potrebného účinku článku 31 smernice 2014/41 postúpiť *ex officio* oznámenie príslušnému orgánu.
- 119 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na štvrtú otázku písm. a) a b) odpovedať tak, že článok 31 smernice 2014/41 sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenie súvisiace s infiltráciou koncových zariadení, ktorého cieľom je získať údaje o prenose dát, polohe a komunikácii internetovej komunikačnej služby, predstavuje „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku, ktoré sa musí oznámiť orgánu určenému na tento účel členským štátom, na území ktorého sa nachádza odpočúvaná osoba. Ak odpočúvajúci členský štát nie je schopný určiť príslušný orgán informovaného členského štátu, môže byť toto oznámenie zaslané ktorémukoľvek orgánu informovaného členského štátu, ktorý odpočúvajúci členský štát považuje za vhodný na tento účel.

O štvrtej otázke písm. c)

- 120 Svojou štvrtou otázkou písm. c) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 31 smernice 2014/41 vykladať v tom zmysle, že jeho cieľom je chrániť práva používateľov dotknutých opatrením „odpočúvania telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku, a či sa táto ochrana vzťahuje aj na použitie takto zhromaždených údajov v rámci trestných stíhaní začatých v informovanom členskom štáte.
- 121 V prvom rade na rozdiel od „odpočúvania telekomunikačnej prevádzky s technickou pomocou iného členského štátu“ upraveného v článku 30 smernice 2014/41 nie je „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ uvedené v článku 31 tejto smernice, t. j. odpočúvanie, ktoré si nevyžaduje technickú pomoc členského štátu, na ktorého území sa nachádza odpočúvaná osoba, predmetom európskeho vyšetrovacieho príkazu. Z toho vyplýva, že rôzne podmienky a záruky, ktoré upravujú takéto rozhodnutie, sa na uvedené odpočúvanie neuplatnia.
- 122 Ako bolo uvedené v bode 118 vyššie, zo znenia článku 31 ods. 3 smernice 2014/41 vyplýva, že príslušný orgán informovaného členského štátu môže v prípade, že odpočúvanie nie je povolené v rámci podobného vnútroštátneho konania, oznámiť príslušnému orgánu odpočúvajúceho členského štátu, že toto odpočúvanie sa nemôže vykonať alebo sa musí ukončiť, prípadne že zachytené údaje sa nemôžu použiť alebo môžu použiť len za podmienok, ktoré určí príslušný orgán informovaného členského štátu.

- 123 Použitie slovesa „môže“ v tomto ustanovení znamená, že informovaný členský štát má oprávnenie, ktoré je vecou posúdenia príslušného orgánu tohto štátu, pričom uplatnenie tohto oprávnenia musí byť odôvodnené tým, že takéto odpočúvanie by nebolo povolené v rámci podobného vnútroštátneho konania.
- 124 Cieľom článku 31 smernice 2014/41 je teda nielen zaručiť rešpektovanie suverenity informovaného členského štátu, ale aj zabezpečiť, aby úroveň ochrany zaručená v tomto členskom štáte v oblasti odpočúvania telekomunikačnej prevádzky nebola ohrozená. V dôsledku toho, keďže odpočúvanie telefonických rozhovorov predstavuje zásah do práva na súkromný život odpočúvanej osoby zakotveného v článku 7 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. januára 2019, Dzivev a i., C-310/16, EU:C:2019:30, bod 36), treba konštatovať, že cieľom článku 31 smernice 2014/41 je tiež chrániť práva osôb dotknutých takýmto opatrením, čo je účel, ktorý sa vzťahuje aj na využívanie údajov na účely trestného stíhania v informovanom členskom štáte.
- 125 Vzhľadom na všetky predchádzajúce dôvody treba na štvrtú otázku písm. c) odpovedať tak, že článok 31 smernice 2014/41 sa má vykladať v tom zmysle, že jeho cieľom je aj ochrana práv užívateľov dotknutých opatrením „odpočúvania telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku.

O piatej otázke

- 126 Piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či zásada efektivity ukladá vnútroštátnemu súdu konajúcemu v trestnej veci povinnosť neuplatniť v rámci trestného konania začatého proti osobe podozrivej z trestnej činnosti informácie a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore s ustanoveniami práva Únie.
- 127 Na úvod treba na jednej strane uviesť, že na túto otázku treba odpovedať len za predpokladu, že vnútroštátny súd na základe odpovedí na prvú až štvrtú prejudiciálnu otázku dospeje k záveru, že európske vyšetrovacie príkazy boli nariadené protiprávne.
- 128 Na druhej strane za súčasného stavu práva Únie v zásade prináleží iba vnútroštátnemu právu, aby v rámci trestného konania vedeného proti osobám podozrivým zo závažnej trestnej činnosti určilo pravidlá týkajúce sa prípustnosti a posúdenia informácií a dôkazov, ktoré je v rozpore s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, La Quadrature du Net a i., C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 222).
- 129 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že v prípade neexistencie pravidiel Únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie), a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5, ako aj zo 6. októbra 2020, La Quadrature du Net a i., C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 223).

- 130 Ako však vyplýva z bodov 104 a 105 vyššie, nemožno ignorovať skutočnosť, že článok 14 ods. 7 smernice 2014/41, bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie vnútroštátnych procesných pravidiel, výslovne ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa v trestnom konaní vo vydávajúcom štáte pri posudzovaní dôkazov získaných prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu dodržiavali práva na obhajobu a spravodlivý proces, čo znamená, že dôkaz, ku ktorému sa účastník konania nemôže účinne vyjadriť, musí byť vylúčený z trestného konania.
- 131 Vzhľadom na všetky predchádzajúce dôvody treba na piatu otázku odpovedať tak, že článok 14 ods. 7 smernice 2014/41 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu konajúcemu v trestnej veci ukladá povinnosť neuplatniť v rámci trestného konania začatého proti osobe podozrivej z trestnej činnosti informácie a dôkazy, ak táto osoba nie je schopná účinne sa vyjadriť k týmto informáciám a dôkazom a ak tieto informácie a dôkazy môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť posúdenie skutkových okolností.

O trovách

- 132 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach

sa majú vykladať v tomto zmysle, že:

európsky vyšetrovací príkaz na poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, nemusí nevyhnutne prijať sudca, ak podľa práva vydávajúceho štátu mal v čisto vnútroštátnom konaní tohto štátu nariadiť prvotné zhromaždenie týchto dôkazov sudca, ale prokurátor má právomoc nariadiť poskytnutie uvedených dôkazov.

2. Článok 6 ods. 1 smernice 2014/41

sa má vykladať v tom zmysle, že:

nebráni tomu, aby prokurátor vydal európsky vyšetrovací príkaz, ktorého cieľom je poskytnutie dôkazov, ktoré už majú v držbe príslušné orgány vykonávajúceho štátu, ak boli tieto dôkazy získané týmito orgánmi na území vydávajúceho štátu po odpočúvaní telekomunikačnej prevádzky všetkých používateľov mobilných telefónov, ktoré vďaka špeciálnemu softvéru a pozmenenému vybaveniu umožňujú šifrovanú komunikáciu po celej dĺžke spojenia, pokiaľ takéto rozhodnutie spĺňa všetky podmienky stanovené prípadne právom vydávajúceho štátu na poskytnutie takýchto dôkazov v čisto vnútornej situácii tohto štátu.

3. Článok 31 smernice 2014/41

sa má vykladať v tom zmysle, že:

opatrenie súvisiace s infiltráciou koncových zariadení, ktorého cieľom je získať údaje o prenose dát, polohe a komunikácii internetovej komunikačnej služby predstavuje „odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku, ktoré sa musí oznámiť orgánu určenému na tento účel členským štátom, na ktorého území sa nachádza odpočúvaná osoba. Ak odpočúvajúci členský štát nie je schopný určiť príslušný orgán informovaného členského štátu, môže byť toto oznámenie zaslané ktorémukolvek orgánu informovaného členského štátu, ktorý odpočúvajúci členský štát považuje za vhodný na tento účel.

4. Článok 31 smernice 2014/41

sa má vykladať v tom zmysle, že:

jeho cieľom je aj ochrana práv užívateľov dotknutých opatrením „odpočúvania telekomunikačnej prevádzky“ v zmysle tohto článku.

5. Článok 14 ods. 7 smernice 2014/41

sa má vykladať v tom zmysle, že:

vnútroštátnemu súdu konajúcemu v trestnej veci ukladá povinnosť neuplatniť v rámci trestného konania začatého proti osobe podozrivej z trestnej činnosti informácie a dôkazy, ak táto osoba nie je schopná účinne sa vyjadriť k týmto informáciám a dôkazom a ak tieto informácie a dôkazy môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť posúdenie skutkových okolností

Podpisy